

Profilaktyka i promocja zdrowia. ZDROWA NIEDZIELA (56)

Dziś w ramach niedzielnego cyklu profilaktyki zdrowotnej – apel Głównego Inspektora Sanitarnego: Rodzice i opiekunowie - nie odkładajcie decyzji o szczepieniu dzieci przeciwko odrze.

W związku z możliwym wzrostem liczby przypadków odry w krajach UE/EOG, w nadchodzących miesiącach apelujemy o uzupełnienie zaległych szczepień przeciwko odrze u dzieci!

W 2023 r. odnotowano kilka ognisk odry w Austrii, Francji i Rumunii. Od 1 stycznia 2023 r. do 7 stycznia 2024 r. w krajach UE/EOG zgłoszono trzy zgony związane z odrą. Wszystkie przypadki zgonów zostały zgłoszone w dotkniętej epidemią odrą Rumunii.

Od czerwca 2023 r. ogólna liczba przypadków odry w UE/EOG stale rośnie. Biorąc pod uwagę nieoptymalny poziom zaszczepienia drugą dawką szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce (MMR) w większości krajów UE/EOG (który wynosić powinien $\geq 95\%$), Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) ocenia, że w nadchodzących miesiącach i na wiosnę spodziewana jest większa liczba przypadków odry.

Co to jest odra

- ◆ Odra jest ostrą, wysoce zakaźną chorobą wirusową, zdolną do wywoływania epidemii. Zakaźność jest bliska 100% u osób podatnych (niezaszczepionych, nigdy nie chorujących),
- ◆ wirus odry rozprzestrzenia się podczas kaszlu lub kichania, przez bliski lub bezpośredni kontakt z wydzielinami z nosa i gardła osoby zakażonej. Wirus pozostaje aktywny i zakaźny w powietrzu przez kilka godzin, a na skażonych powierzchniach do kilku godzin. Zakaźne są osoby zakażone wirusem już kilka dni przed wystąpieniem pierwszych objawów do 3 dni od wystąpienia wysypki,
- ◆ najczęstszymi powikłaniami odry są: zapalenie ucha środkowego, zapalenie płuc, poinfekcyjne zapalenie mózgu oraz podostre stwardniające zapalenie mózgu (SSPE),
- ◆ podróże mogą zwiększać ryzyko rozprzestrzeniania się odry w populacjach osób niezaszczepionych,
- ◆ sytuacja ta stwarza istotne zagrożenie dla osób z obniżoną odpornością, przede wszystkim dzieci, u których ze względu na przeciwwskazania o charakterze medycznym szczepienia są opóźnione lub niemożliwe do wykonania (np. dzieci ze zdiagnozowanymi chorobami nowotworowymi), a także dla osób poddawanych leczeniu immunosupresyjnemu (np. po przeszczepach narządów).

Szczepienie jest jedynym skutecznym środkiem zapobiegającym zachorowaniu na odrę. Efektywność szczepień przeciw odrze jest bardzo wysoka.

Po podaniu pierwszej dawki szczepionki odporność uzyskuje ok. 95–98% osób zaszczepionych. Natomiast podanie drugiej dawki szczepionki pozwala osiągnąć odporność u niemalże 100% osób zaszczepionych.

Należy pamiętać, że każde opóźnienie w szczepieniach stwarza indywidualne zagrożenie zdrowotne dla każdego niezaszczepionego dziecka. Oprócz wymienionych wyżej powikłań, przechorowanie odry prowadzi do wieloletniego osłabienia układu odpornościowego, zwiększając ryzyko zakażenia innymi drobnoustrojami.

Wyniki badań opublikowane w 2015 roku w czasopiśmie Science wykazały, że umieralność z powodu innych chorób zakaźnych w krajach wysoko rozwiniętych jest ściśle powiązana z okresem 3 lat po przechorowaniu odry.

Opóźnienia w szczepieniach zwiększają również ryzyko powstawania ognisk epidemicznych odry czy rozwoju epidemii tej choroby, jak miało to miejsce w latach 2018-2019 r.

Wiarygodne i rzetelne informacje o szczepieniach można znaleźć na portalu [Szczepienia Info](#)

Inf. gis